
PLAN DE ORIENTACIÓN

2020-21

Introdución

Xustificación baseada no contexto

Obxectivos

Planificación xeral. Accións prioritarias

Estratexias de intervención

Criterios de avaliación

Programacións de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe

Anexo: PAT

1.- Introducción

O actual sistema educativo considera a orientación educativa e profesional como un elemento básico para axudar aos alumnos e alumnas no seu desenvolvemento integral como persoas e para facilitarlle a toma responsable de decisións sobre o seu camiño formativo e o seu futuro laboral.

A orientación educativa e profesional consiste nos apoios que, de forma sistemática e organizada, recibe a comunidade educativa durante o proceso educativo de todo os alumnos e alumnas desde o seu inicio na educación infantil ata o remate dos estudos non universitarios.

A orientación educativa e profesional é fundamental para o desenvolvemento adecuado do proceso educativo do alumnado e para aprender a transitar cara ó mundo laboral. Isto último consiste en traballar cos alumnos e alumnas axudándolles a acadar a maior concordancia posible entre os seus intereses, capacidades e expectativas, e as características e saídas profesionais dos distintos itinerarios formativos que ofrece o sistema educativo.

A orientación educativa e profesional deberá desenvolverse nos tres niveis que estrutura a organización escolar:

- Na aula: acción tutorial
- No centro: departamento de orientación
- Sector escolar: equipos de orientación específicos.

Todo isto baixo unha formulación sistémica de intervención, é dicir, orientación como proceso e responsabilidade compartida polo equipo docente, coordinada polo titor, supervisada pola xefatura de estudos e asistida polo orientador e máis polos servizos externos de apoio.

É, pois, unha tarefa cooperativa, competencia de todo o profesorado, especialmente dos titores e apoiada polo departamento de orientación.

A orientación, polo tanto, deberá realizarse como unha parte integrante do proceso educativo e formativo dos alumnos e alumnas que posibilite na maior medida a súa autorrealización, xuntando, por unha banda, as capacidades, actitudes, intereses e valores da persoa e, por outra, as esixencias derivadas das opcións que ofrece o mundo laboral

Orientar é educar para a vida e educar na capacidade para tomar decisións.

Educar para a vida: as aprendizaxes que realizan os alumnos deben ser funcionais, estar en conexión co seu medio e gardar relación co futuro que lles espera.

Educar na capacidade para tomar decisións: asesorando ós alumnos sobre os diferentes itinerarios e opcións, facilitándolle o coñecemento de si mesmos e capacitándoos para a aprendizaxe.

Esta concepción da orientación está sustentada e fundamentada en tres principios:

- *Prevención:* orientación como un dereito de todo educando en todo momento e non unicamente cando aparece unha problemática específica.
- *Desenvolvemento:* os alumnos na súa interacción co medio van estruturando as súas capacidades, habilidades e destrezas e mais a súa personalidade. Trátase de buscar un contexto motivador que estimule eses cambios.

- *Intervención social:* a intervención orientadora non debe ter en conta só o individuo, senón que debe dirixirse ó contexto educativo e social no que se desenvolve.

1.1 Como orientar a todo o alumnado do centro?

Non tódolos alumnos necesitan ser atendidos directamente polo orientador senón que esta atención conséguese a través do plan de acción tutorial (PAT). É dicir, o profesorado titor é o responsable de levar a cabo este plan proposto polo departamento de orientación, mentres que ó orientador correspóndelle coordinalo, realizar o seu seguimento, e facilitar materiais de apoio para traballar na hora semanal de tutoría.

O orientador intervén directamente co alumnado sempre que sexa necesario e, especialmente, cando se deben valorar aspectos psicopedagóxicos para deseñar e darlle a un alumno determinado unha atención máis individualizada, como no caso do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE) ao que lle debe facer unha avaliación psicopedagóxica se non se lle fixo no centro de educación primaria para decidir as medidas de adaptación curricular que precisa.

Tamén o orientador valorará aspectos psicopedagóxicos daqueles alumnos de 2º ESO, 3º ESO e 4º ESO que son propostos polo equipo de profesores do seu grupo para seguir un Programas de Mellora da Aprendizaxe e do Rendemento (PMAR) ou para incorporarse á FP básica.

1.2 Destinatarios

A orientación educativa e profesional vai dirixida a toda a comunidade educativa:

- *Aos alumnos e alumnas*, no seu proceso educativo, para melloralo ou para axudarlles a superar dificultades, e desenvolvan adecuadamente tódalas capacidades (relacionarse cos demais e co seu entorno, coñecerse a si mesmos, ser autónomo para aprender...) e que, ademais, reciban unha formación que lles permita tomar decisións á hora de establece-lo seu propio itinerario formativo dentro das diferentes opcións.
- *Ao profesorado*, para prestarlle apoio e asesoramento nas funcións de orientación que ten que desenvolver, sobre todo mediante a acción tutorial, e noutras posibles necesidades e demandas puntuais.
- *Ás familias*, que teñen o dereito de recibir información e orientación para colaborar no proceso educativo dos seus fillos e fillas, non só en aspectos escolares puntuais, senón tamén para o seu desenvolvemento persoal e sobre o futuro que máis convén conforme ás súas capacidades, intereses e motivacións.

1.3 Marco legal

Decreto 324/1996 pola que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria.

Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento.

Decreto 120/1998 polo que se regula a orientación educativa e profesional na C. A. de Galicia.

Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional nesta Comunidade Autónoma.

Polo que se refire á *Lei Orgánica de Educación (LOE)*, dicir que a súa implantación definitiva culminou nas ensinanzas de réxime xeral. Con referencia á Formación Profesional, indicar que mentres non se produza a implantación xeneralizada dos novos títulos de FP seguirán vixentes as titulacións e os currículos derivados da Lei orgánica 1/1990, de ordenación xeral do sistema educativo.

A Lei 2/2011 de economía sustentable introduce modificacións na LOE e na Lei orgánica 5/2002, das cualificacións e da formación profesional que afecta a organización dos PCPI e as posibilidades de acceder aos ciclos formativos de FP e, que se desenvolve coa Orde do 13 de xullo de 2011 pola que se regulan os programas de cualificación profesional inicial na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde do 6 de setembro de 2007 pola que se desenvolve a implantación da educación secundaria obrigatoria na C.A. de Galicia.

Orde do 30 de xullo de 2007 pola que se regula os programas de diversificación curricular na educación secundaria obrigatoria.

Orde do 24 de xuño de 2008 pola que se desenvolve a organización e o currículo das ensinanzas de bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde do 23 de setembro de 2008 pola que se amplía a oferta de materias optativas do bacharelato e se establece o seu currículo.

Orde do 28 de xullo de 2009 pola que se establecen medidas para facer efectiva a aplicación da sentenza do 2 de febreiro de 2009 da Sala Terceira do Tribunal Supremo sobre a avaliación e promoción no bacharelato.

Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia.

DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

ORDE do 13 de xullo de 2015 pola que se regulan as ensinanzas de formación profesional básica na Comunidade Autónoma de Galicia, así como o acceso e a admisión nestas ensinanzas.

Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde do 21 de decembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (no que non se opoña ao Decreto 86/2015).

Real Decreto-ley 5/2016, de 9 de decembro, de medidas urgentes para a ampliación del calendario de implantación de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. (BOE 10/12/2016).

RESOLUCIÓN de 11 de maio de 2018, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2018/19, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

RESOLUCIÓN do 4 de agosto de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2020/21.

2.- Xustificación baseada no contexto

A situación de excepcionalidade producida polo COVID-19, no curso pasado coa suspensión das clases presenciais e a posibilidade de que esta pandemia se volva a repetir no curso actual, fai que dende o centro teña elaborado un protocolo co obxecto de crear contornas saudables e seguras para o alumnado, familias, persoal docente e non docente. Dende o Departamento de Orientación témolo moi presente para dar resposta aos diferentes ámbitos de actuación, aos seus destinatarios e, en especial á atención á diversidade.

Este centro educativo oferta ensinanzas de ESO, Bacharelato, Ciclo Medio de Formación Profesional Específica, FP básica e Educación de Adultos. Cóntase cunha matrícula elevada, en torno aos 900 alumnos, atendidos por unha plantilla de 86 profesores, a maioría deles con destino definitivo no centro.

- E.S.O.: O número total de alumnos matriculados nesta etapa é de 337, distribuídos en catro grupos para cada un dos catro niveis educativos.
Realízanse agrupamentos flexibles nos grupos de 2º ESO A, 2º ESO B, 3º ESO A, 3º ESO B, 4º ESO A e 4º ESO B.
Hai unha oferta ampla de idiomas (inglés, francés, alemán e portugués) e de optatividade.
O Centro ten autorizada unha Sección Europea con ensino bilingüe español-francés e que funciona como grupo independente en 3º e 4º ESO e unha sesión bilingüe de portugués en 3º ESO.
- Bacharelato: Dispoñemos de c grupos de alumnos para cada un dos niveis desta etapa, cun total de 295 alumnos. Impártense dúas modalidades de bacharelato, que non definen totalmente os agrupamentos do alumnado, xa que as materias propias de modalidade e as optativas ofértanse seguindo o sistema de bloques. As modalidades ofertadas son:
 - Ciencias e Tecnoloxía
 - Humanidades e Ciencias Sociais
- Ciclos Formativos de Grao Medio: Ofértase un único ciclo de “CM Video-Diskjockey e Son” pertencente á familia de Comunicación, Imaxe e Son, nas dúas modalidades de educación ordinaria e educación de adultos, en distinta quenda e cun total de 96 alumnos matriculados.
- FP básica 1º e 2º de Informática de oficina con 22 alumnos e alumnas.
- Educación de Adultos: Impártese nesta modalidade o nivel II de Educación Secundaria de Adultos, en dous cuatrimestres e o Bacharelato de Adultos e o nivel 1 e nivel 2 de Educación Básica Inicial.

A ampla oferta educativa e a súa boa situación xeográfica fai que este centro estea funcionando con un amplo horario diario e cunha grande asistencia de alumnado. A maiores da oferta educativa realízanse nel actividades formativas dirixidas ao profesorado e a outros sectores profesionais.

Para realizar un plan de orientación contextualizado tomaranse como base os diferentes documentos do centro: PXA, PCC, así como o plan de orientación e a memoria final do departamento de orientación do curso pasado.

Tendo en conta todo o anterior, así como das liñas prioritarias de actuacións establecidas na *Circular nº 10/2010 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na comunidade autónoma de Galicia*, elabórase o plan de orientación para este curso académico 2019-2020.

3.- Obxectivos xerais:

- a) Coordinar, apoiar e ofrecer soporte técnico ás actividades de tutoría e orientación que os profesores levan a cabo no Centro cos seus respectivos grupos de alumnos.
- b) Contribuír a favorecer o desenvolvemento da intelixencia emocional no alumnado
- c) Facilitar a integración e apoio necesario para o alumnado con NEAE.
- d) Prever as dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivados tanto de condicións desfavorables como de altas capacidades que presenten os alumnos e as alumnas.
- e) Favorecer os procesos de madurez persoal, de desenvolvemento da propia identidade e dun sistema de valores.
- f) Contribuír e favorecer unha relación axeitada entre os distintos integrantes da comunidade educativa.
- g) Potenciar a colaboración con outros D.O. da zona educativa, co E.O.E., e con outros servizos educativos, sanitarios e asistenciais que se considere oportuno.

Tendo en conta a excepcionalidade do terceiro trimestre do curso escolar 2019/2020, así como a posibilidade de que se produza a necesidade de alternar determinados períodos de docencia presencial con outros de docencia non presencial durante o próximo curso 2020/2021, faise imprescindible establecer adaptacións no marco da organización do currículo, da metodoloxía didáctica e da autonomía organizativa e pedagóxica dos centros docentes e o seu profesorado. Un obxectivo a destacar será reforzar as actuacións dirixidas a identificación das necesidades educativas ocasionadas pola situación de pandemia en coordinación coas persoas titoras, as medidas e programas para a atención das mesmas así como as accións dirixidas ao coidado do benestar da comunidade educativa. Estas medidas e accións concretaranse no Plan de orientación académica e profesional, Plan de acción tutorial, concreción anual do Plan Xeral de Atención a Diversidade e na PXA.

3.1 Obxectivos específicos:

A) Co Centro:

1. Participar na revisión e nas posibles propostas de mellora, cando cumpra, dos diferentes documentos de planificación e xestión do centro especialmente nos aspectos de promoción da tolerancia e de medidas de atención á diversidade.

2. Asesorar ao Equipo Directivo sobre criterios pedagóxicos para a elaboración de horarios e agrupamentos de alumnos que favorezan a atención ao alumnado con necesidades educativas especiais e á diversidade.
3. Participar na elaboración e posta en marcha de medidas organizativas de atención á diversidade.
4. Colaborar coa posta en marcha do Plan de Convivencia e Plan de Igualdade.

B) Co profesorado:

1. Coordinar o traballo de titorías, xunto coa xefatura de estudos, e asesorar ao profesorado no desempeño da función tutorial.
2. Proporcionaran asesoramento pedagóxico aos docentes para axustar a súa practica educativa telemática na atención a diversidade así como adaptar a súa propia función de orientación a situación do momento, destacando coa presenza da pandemia.
3. Facilitar información do alumnado con NEAE.
4. Seguimento do plan de acción tutorial (PAT) e avaliación do mesmo a través das actividades que se leven a cabo nas titorías, así como das posibles modificacións.
5. Asesoramento ao profesorado que o demande.

C) Co alumnado:

1. Potenciar a orientación académica e profesional descubriendo e desenvolvendo as súas potencialidades para favorecer o proceso de toma de decisións.
2. Favorecer e propoñer actividades para traballar as competencias emocionais, destacando este período de tempo coa presenza do COVID-19.
3. Proporcionarlle asesoramento e apoio puntual e individual segundo as demandas e necesidades: grupos de apoio, reforzos, adaptacións curriculares,...
4. Axudar aos alumnos e alumnas nos momentos de maior dificultade: ingreso no centro, cambios de ciclos, elección de distintas materias optativas, elección entre diversos itinerarios ...
5. A través do PAT, colaboración no seu desenvolvemento e seguimento do mesmo.
6. Elaborar un programa básico de habilidades sociais que contemple actuacións para o desenvolvemento cognitivo, o autoconcepto e a mellora da autoestima.
7. Prestar a axuda individualizada na adopción de hábitos e estratexias apropiadas para o estudo e a organización do traballo, de acordo coas características singulares da súa situación persoal.
8. Informar ao alumnado da aplicación da normativa LOMCE e en especial ao de 4º ESO e 2º bacharelato.

D) Coas familias:

1. Cooperar na relación titores - pais na solución de problemas que afecten aos seus fillos.
2. Coordinar a atención do alumnado con necesidades educativas ou con vulnerabilidade, no coidado do seu benestar e na atención as familias.
3. Propoñer, en colaboración co profesorado tutor e cos servizos existentes no contorno, estratexias e ámbitos de colaboración ao profesorado e ás familias do alumnado con condutas disruptivas para lograr, conxuntamente, o desenvolvemento adecuado do seu proceso educativo e facer o seguimento da afectividade das accións propostas.
4. Prestar atención individual cando haxa demandas.

5. Facilitarlles información e implicalos no proceso educativo dos seus fillos.
6. Darlles información ao alumnado de FP básica de como conseguir o título de ESO.
7. Proporcionar recursos e información a través do Blog do departamento de orientación.
9. Informarlles da aplicación da normativa LOMCE e en especial ao de 4º ESO e 2º bacharelato.

E) Con outros organismos:

1. Contacto con outros servizos: UMAD (Unidade Municipal de Atención a Drogodependentes), Centro Quérote, Colectivo XENEME, Departamento de Educación do Concello de Santiago, Consello da Xuventude de Galicia e outros organismos con incidencia no ámbito educativo.
2. Colaboración co EOE.
3. Contacto e colaboración con universidades, consellerías, centros de formación e recursos, Inspección Educativa e organismos de emprego.

F) No ámbito da mellora da convivencia no centro:

1. Colaborar na mellora constante do Plan de Convivencia do Centro e Plan De Igualdade.
2. Participar e colaborar na posta en marcha de cibermentores, Equipos A e mediadores.
3. Colaborar cos profesores dinamizadores da convivencia no centro.
4. Potenciar os plans de acollemento no centro.
5. Colaborar no deseño e posta en práctica de medidas de prevención do acoso escolar, a nivel de titorías e de centro.
6. Impulsar a mellora das condicións físicas do centro e do seu contorno, como condicionante da convivencia diaria.
7. Dinamizar e potenciar as xuntas de delegados dos alumnos, de cara a que elaboren propostas de cara a unha mellor convivencia, mediación e resolución pacífica de conflitos, así como suxestións de modificación do regulamento de réxime interno, e de mellora dos espazos e funcionamento do centro.
8. Colaborar cos profesores titores no deseño de estratexias de resolución pacífica de conflitos.
9. Colaborar na formación do profesorado e alumnado na labor da mediación, de cara a crear un futuro equipo de mediadores no centro.
10. Participar e potenciar a formación en centros e /ou grupos de traballo.

4.- Planificación xeral. Accións prioritarias.

4.1 Accións prioritarias:

- Asesorar e colaborar, no ámbito das competencias deste departamento, na actualización e elaboración dos distintos documentos que integran o PEC, especialmente sobre as medidas de atención á diversidade e a acción titorial.
- Manter unha coordinación máxima e fluída co Equipo Directivo para asegurar coherencia nos programas, así como nas diferentes actuacións que os desenvolvan.

- Identificar as necesidades do alumnado de nova incorporación: avaliación inicial en 1º de ESO, FP básica e resto de grupos.
- Informar ao equipo directivo, profesorado, alumnado e familias dos programas de mellora de aprendizaxe e do rendemento. Poñelos en marcha no curso 2020/21.
- Coordinación e seguimento das medidas de atención á diversidade levadas a cabo polo profesorado e profesoras de PT e/ou AL.
- Colaborar co profesorado titor no desenvolvemento das medidas contempladas no PAT, asesorando á totalidade da comunidade educativa sobre o sistema educativo, os procesos de admisión, as accións de acollida, os cambios de centro e a participación na organización e no goberno dos centros.
- Organizar os apoios, se procede, aos alumnos e alumnas con necesidades educativas especiais por parte das profesoras especialistas de apoio.
- Elaborar unha proposta de desenvolvemento do plan de orientación académica e profesional para o alumnado e familias, incluíndo a organización dunhas xornadas. Facer o seguimento e avaliación do mesmo.
- Utilización das tecnoloxías da información e comunicación no campo da orientación e asesoramento e para a busca de información polo propio alumno, co obxecto de que adopte decisións autónomas e responsables sobre o seu futuro de formación e emprego.
- Asesorar aos departamentos, equipos docentes e profesorado en xeral das medidas de atención á diversidade: programas específicos personalizados, medidas de reforzo educativo, adaptacións curriculares, agrupamentos flexibles, FP básica.
- Revisión e, de ser o caso, modificación das medidas de atención á diversidade que está a recibir o alumnado que presenta dificultades de aprendizaxe.
- Proposta de iniciativas que supoñan a optimización dos recursos humanos e materiais do centro no que se refire ás medidas enunciadas anteriormente, de cara a reducir o fracaso escolar.
- Participar e asesorar á Comisión de Coordinación Pedagóxica nas medidas de atención á diversidade.
- Coordinar accións que favorezan o tránsito do alumnado entre etapas educativas, especialmente cando impliquen o cambio de centro educativo..
- Favorecer a comunicación cos orientadores e profesorado titor de 6º EP dos centros adscritos, para facilitar o tránsito do alumnado entre as dúas etapas educativas.
- Promover actividades e introducir contidos (a través do PAT) que favorezan as habilidades sociais, o estado emocional, a autoestima, a resolución pacífica de conflitos, a dinámica de grupos e a igualdade entre homes e mulleres.
- Potenciar, en especial co alumnado de FP básica; as seguintes actividades a) Técnicas de estudo e organización do traballo. b) Resolución de conflitos. c) Fomento da responsabilidade individual e da autoestima. d) Habilidades comunicativas. e) Traballo en grupo. f) Destrezas que permitan programar e xestionar o futuro educativo e profesional.
- Dirixir en colaboración coa xefatura de estudos as sesións de coordinación dos titores de ESO para favorecer o desenvolvemento do PAT.

- Favorecer a coordinación coa titoría do ciclo de FP básica.
- Coordinación cos departamentos de orientación dos centros de procedencia do alumnado que se incorpora por vez primeira, ao centro.
- Potenciar a información e recursos do departamento na web do centro, a través do blog.
- Adquirir material para dotar de recursos adecuados ao DO.

4.2 Ámbitos de aplicación:

O Departamento de Orientación centra a súa intervención en tres ámbitos: apoio ó proceso de ensino-aprendizaxe, o plan de acción titorial e a orientación académica e profesional.

A) APOIO NO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE.

O Departamento de Orientación colabora co profesorado na atención á diversidade, asesorando e elaborando propostas de mellora para facilitar os procesos de ensino-aprendizaxe. Así, as medidas de apoio poden ser curriculares ou organizativas.

Medidas curriculares:

- de apoio ordinarias:

Seguimento de alumnos, programas de reforzo nas áreas instrumentais (en 1º e 2º ESO), programas de recuperación (2º ESO), programas específicos personalizados (en toda etapa de ESO), colaboración na avaliación, exención 2º idioma.

Seguimento do alumnado de FP básica.

Revisión e/ou modificacións das medidas de atención á diversidade que está a recibir o alumnado con dificultade de aprendizaxe.

- de apoio extraordinarias:

Agrupamentos flexibles.

Fragmentación do currículo.

Adaptacións curriculares (AC), apoio ao alumnado con necesidades educativas de apoio específico,

PMAR.

Outras:

Entrevistas individuais con alumnos e pais, reunións (titores, xefatura de estudos, pais, servizos municipais,...), avaliación psicopedagóxica.

Así mesmo as profesoras especialistas de apoio de PT e/ou AL realizarán apoios aos alumnos e alumnas que o precisen desenvolvendo programas básicos de comprensión lectora, cálculo, razoamento lóxico, atención, integración no grupo aula, autoestima, autonomía, ... Todo isto sempre en coordinación cos diferentes profesores de área. Tamén, se procede, colaborarán na elaboración, seguimento e avaliación de AC.

A.1 Obxectivos:

- Colaborar co profesorado na prevención e detección de dificultades de aprendizaxe e na planificación e realización de tarefas ou actividades dirixidas á súa solución.
- Establecer os criterios, procedementos e condicións para o alumnado que poida ser obxecto de algunha das medidas de atención á diversidade.

- Asesorar a toda a comunidade educativa sobre as diferentes medidas e recursos para á atención do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.
- Buscar a cooperación entre todos os responsables do proceso de aprendizaxe do alumnado para optimizar os resultados do mesmo e conseguir o desenvolvemento integral dos alumnos e alumnas.
- Colaborar, cando proceda, na fase de deseño e desenvolvemento das diferentes decisións curriculares.
- Realizar o seguimento do proceso de aprendizaxe do alumnado que presente necesidade específica de apoio educativo.

A.2 Actuacións:

- Colaborar na planificación das actividades de apoio establecendo criterios organizativos sobre horarios, agrupamentos que favorezan a aplicación das medidas de atención á diversidade.
- Proponer e elaborar unha proposta á CCP para establecer os criterios, procedementos e condicións para o alumnado que poida ser obxecto de algunha das medidas de atención á diversidade
- Colaborar e asesorar na realización de AC.
- Colaborar cos equipos docentes e Departamentos Didácticos na planificación e seguimento das medidas de reforzo e adaptacións curriculares para os alumnos que o precisen.
- Participar nas sesións de avaliación e reunións do equipo docente.
- Coordinar a avaliación psicopedagóxica dos alumnos que presenten importantes problemas de aprendizaxe e para decidir as medidas de adaptación curricular que necesitan.
- Axustar as propostas de apoio educativo á realidade de cada alumno ou alumna.
- Manter entrevistas e encontros cos profesores, alumnos e pais co fin de recoller e achegar a información e a cooperación precisas par dar respostas ás necesidades do alumnado.
- Proporcionar asesoramento e apoio ao alumnado e familias ante posibles circunstancias de índole actitudinal, emocional, motivacional, social,... que puideran interferir no proceso de ensino-aprendizaxe.
- Colaborar cos equipos docentes de cada grupo-clase no deseño e elaboración de protocolos para a realización da avaliación inicial do alumnado.

A.3 Seguimento e avaliación:

A través das diferentes reunións cos profesores e das sesións de avaliación farase o seguimento e maila avaliación das actividades propostas.

B) PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

O departamento de orientación tratará de desenvolver o Plan de Acción Titorial facendo propostas de actividades e dinámicas para as distintas clases, así como asesorando e apoiando con diversos materiais ós titores, alumnos e pais.

O PAT será o referente dos titores para a súa actuación, así como o referente do departamento de orientación para a proposta de actividades e dinámicas.

O remate do curso realizarase unha avaliación, terase en conta as respostas dos alumnos, e a valoración dos titores, profesores e xefatura de estudos e, se procede, faranse as oportunas modificacións de cara o próximo curso.

C) ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL

A orientación académica e profesional ten por obxecto axudar ó alumnado ó longo da Educación Secundaria a coñecer, valorar e decidir sobre si mesmo e sobre as súas preferencias, intereses e capacidades académico-profesionais, para que poida formular libre e responsablemente a súa decisión persoal, que se deberá concretar nun plan ou proxecto concreto.

O proceso de toma de decisións ha de ser realizado polo propio alumno. O resto dos membros da comunidade educativa (pais, titor, profesores, orientador) teñen a responsabilidade de proporcionarlle a orientación e información precisa para levala a cabo.

As actuacións englobadas neste ámbito realizaranse a través do titor na hora de titoría, a través das distintas áreas e materias optativas e polo Departamento de Orientación en actividades específicas (charlas, conferencias, xornadas, visitas, atención individual).

As fases que comprende o programa de orientación académica-profesional son:

a) *Fase de información. Investigación*

Pretende ampliar os coñecementos que o alumno ten sobre si mesmo, do sistema educativo e o mundo laboral, así como dotalo de habilidades e estratexias persoais de busca, selección, tratamento e transmisión da información.

b) *Fase de reflexión*

Pretende promover a reflexión sobre o equilibrio entre a realidade persoal do alumno, as opcións e posibilidades que se lle presentan.

c) *Fase de toma de decisións*

Debe optar por unha das alternativas educativas ou profesionais.

C.1 Obxectivos

- Axudar ao alumnado no coñecemento de si mesmo.
- Proporcionarlles información aos alumnos e alumnas sobre os itinerarios académicos e sobre a situación actual e as tendencias no mundo laboral.
- Desenvolver a reflexión e capacidade crítica para facilita-la toma de decisións.
- Implicar aos profesores e aos pais no proceso de toma de decisións dos alumnos.
- Coordinar a orientación académica e profesional do alumnado ó longo da súa estancia no centro.

C.2 Actividades:

En xeral, as principais actividades a realizar irán encamiñadas a:

- Facilitarlle ó alumno o coñecemento e análise da estrutura do sistema educativo, requisitos, axudas,...
- Proporcionarlle información acerca das materias optativas da ESO, modalidades de Bacharelato e Ciclos Formativos de Grao Medio e Superior.

- Favorecer o autoconhecimento no alumnado (dos intereses, aptitudes, motivacións, habilidades, personalidade, situación socio-familiar,...)
- Informar ás familias e ao alumnado proposto para a FP básica, das características e obxectivos da mesma.
- Facilitar o coñecemento do mundo laboral.
- Facilitar o proceso de inserción ao mundo laboral.
- Concienciar ao alumnado da importancia das alternativas ou posibilidades de futuro en función dos resultados académicos actuais.

As actividades propostas serían:

1º e 2º curso da ESO

- Coñecemento da etapa e dos compañeiros do grupo.
- Desenvolver as competencias emocionais que favorecen unha mellor adaptación ao contexto e axudan a afrontar as circunstancias da vida con maiores posibilidades de éxito.
- Reforza-la autoestima, o autoconcepto.
- Fomentar hábitos de reflexión grupal e persoal.
- Coñecemento da estrutura do sistema educativo, do curso no que se atopan, das optativas de 3º, dos itinerarios formativos a partir de 2º. e dos criterios para acceder á sección bilingüe de 3º ESO.
- Estratexias e habilidades para a resolución de problemas e de toma de decisión.
- Información aos pais.

3º curso de ESO

Coñecemento de si mesmos (intereses, aptitudes,...).

Desenvolver as competencias emocionais que favorecen unha mellor adaptación ao contexto e axudan a afrontar as circunstancias da vida con maiores posibilidades de éxito.

Coñecemento da estrutura do sistema educativo, do ciclo no que se atopan, das optativas de 4º e dos itinerarios e camiños segundo escollan as optativas.

Estratexias e habilidades para a resolución de problemas e de toma de decisión.

4º curso de ESO

Autoconhecimento da situación persoal.

Desenvolver as competencias emocionais que favorecen unha mellor adaptación ao contexto e axudan a afrontar as circunstancias da vida con maiores posibilidades de éxito.

Traballa-la toma de decisións.

Coñecemento das posibilidades de estudos posteriores.

Visitas guiadas ós diferentes centros, escolas taller, charlas-coloquios (responsable da oficina de información xuvenil, axentes de diferentes organismos, exalumnos).

Informar os pais das opcións e da importancia da decisión dos seus fillos.

Elaboración do consello orientador, para cada alumno, sobre o futuro académico e profesional.

Organización dunhas Xornadas de orientación.

1º de Bacharelato

Coñecemento das características da nova etapa.
Coñecemento da situación persoal.
Identificación de intereses e aptitudes.
Acceso á Universidade. A proba ABAU
Coñecemento das opcións de 2º de bacharelato.
Posibilidades de paso dunha modalidade a outra.
Información ós pais.

2º de Bacharelato

Recepción e busca de información das opcións.
Organización dunhas Xornadas de orientación.
Orientación na elección de carreiras ou profesións segundo as aptitudes ou intereses.
Orientación para o acceso á Universidade: a proba ABAU, opcións dos ciclos formativos de grao superior. Visitas guiadas a outros centros de F.P.E., Universidade,...
Informacións sobre as saídas profesionais e o acceso ó mundo laboral.
Utilización das tecnoloxías da información e comunicación no campo da orientación e asesoramento e para a busca de información polo propio alumno, co obxecto de que adopte decisións autónomas e responsables sobre o seu futuro de formación e emprego (aula de informática).
Información aos pais.

Formación Profesional Específica

Información das opcións e alternativas.
Información sobre o mundo laboral. Técnicas de busca de emprego.
Información sobre continuación de estudos, accesos, axudas...

FP básica

Desenvolver as competencias emocionais que favorecen unha mellor adaptación ao contexto e axudan a afrontar as circunstancias da vida con maiores posibilidades de éxito.
Información e orientación que lle garantan ao alumnado unha adecuada toma de decisións sobre o seu itinerario educativo e profesional ao remate do ciclo de formación profesional básica.
Destrezas que permitan programar e xestionar o futuro educativo e profesional.

Adultos

Autocoñecemento da situación persoal.
Traballar a toma de decisións.
Coñecemento das posibilidades de estudos posteriores.
Visitas guiadas aos diferentes centros educativos, charlas-coloquios (responsable da oficina de información xuvenil, axentes de diferentes organismos, exalumnos).
Informar aos pais das opcións e da importancia da decisión dos seus fillos.
Información das características propias destas ensinanzas de adultos.
Información de bolsas e axudas ao estudo.

Oferta educativa ligada a cada nivel.
Información e orientación laboral.
Técnicas de Busca de Emprego.

C.3 Seguimento e avaliación

Durante todo o proceso, e colaborando coa comunidade educativa, levarase a cabo o seguimento e avaliación das actividades, tendo en conta as observacións dos titores, profesores, D.O., as suxestións e dúbidas dos alumnos, as preocupacións dos pais e as observacións e avaliación final.

5. Estratexias de intervención

De cara á intervención teranse en conta as seguintes estratexias:

- As actuacións contextualizadas e consensuadas.
- O traballo colaborativo.
- A participación no Plan de toda a comunidade educativa.
- Distribución e definición de funcións de cada membro.
- A coordinación cos servizos externos.

6. Criterios de avaliación

Unha vez realizado o Plan de Orientación para alumnos, pais e profesores é necesario levar a cabo unha avaliación dos obxectivos, funcións, actividades e recursos que se propoñen.

Esta avaliación afrontarase en tres momentos:

- Avaliación inicial, permitindo coñecer a realidade ou estado do alumnado antes de aplicar o Plan.
- Avaliación continua ou formativa, relacionada coas modificacións que se poden producir ó longo da marcha do Plan.
- Avaliación final, relacionada coa análise dos resultados, co fin de detectar e reflexionar sobre aqueles aspectos que interesa cambiar ou modificar de cara ó próximo curso.

A avaliación debe ser sistémica e continua, é dicir, responsabilidade compartida por todo o equipo docente e deberá levarse a cabo durante todo o proceso educativo.

Durante o proceso de avaliación e seguimento, teranse en conta as observacións dos diferentes membros da comunidade educativa, os resultados de diferentes cuestionarios de avaliación e autoavaliación, os resultados acadados, o grao de satisfacción e as diferentes propostas ou críticas de todo os implicados na acción orientadora.

6.2 Procedemento para avaliación a programación e a actividade orientadora (indicadores)

INDICADORES DE LOGRO DA PROGRAMACIÓN	1	2	3	4
Adecuación das medidas propostas ao alumnado	Inadecuada, non se respondeu ás necesidades do alumnado	As MAD axústanse relativamente ás necesidades pero non se acada unha resposta educativa axeitada	As MAD axústanse ás necesidades pero non se observan resultados significativos na resposta educativa	As MAD adáptanse ás necesidades de cada alumno/a e ofrecen unha resposta educativa axeitada
Coordinación co equipo directivo	Insuficiente ou nula	Coordinación só en momentos puntuais	Coordinación e comunicación de forma fluída	Coordinación bilateral
Coordinación co profesorado titor	Inexistente, realizando apoio paralelo	Só en momentos puntuais	En momentos puntuais, e directamente profesor titor-especialista PT	Traballo coordinado que permite facer apoio previo, simultáneo e posterior.
Coordinación do DO	Insuficiente, centrándose unicamente nas reunións establecidas	De forma puntual, coas reunións establecidas e algunha cuestión puntual.	Fluída, coas reunións establecidas e mensualmente para o seguimento e dúbidas	Total, realizando reunións extraordinarias, e semanalmente para seguimentos e dúbidas
Coordinación cos servizos externos	Insuficiente ou nula.	A coordinación cos servizos externos é escasa.	A coordinación cos servizos externos realízase de forma puntual.	A coordinación cos servizos externos é continua
Coordinación coas familias	Insuficiente ou nula	Coordinación só en momentos puntuais	Coordinación e comunicación de forma fluída	Coordinación bilateral
<i>Observacións e proposta de mellora:</i>				

7. Propostas de mellora do curso anterior

- Mellorar a coordinación coa Xefatura de estudos, establecendo unha sesión de coordinación semanal.
- Continuar co Seminario “(Ciber)convivencia positiva. Educando en rede”.
- Continuar coas xornadas de orientación dirixidas, sobre todo, ao alumnado que remata a etapa (4º ESO, 2º bacharelato, CM, FP básica, ESA)
- Mellorar a coordinación cos CEIP adscritos no tema da información do alumnado que se incorpora a este instituto.
- Desenvolver o programa “ Emocionadxs” que tivo que ser paralizado nos cursos de 1º, 2º de ESO, así como na Fp básica.
- Coordinación co profesorado titor (1º e 2º) do grupo de FP básica “Informática de oficina” para o curso 2019/20.
- Anticipar/impartir programas de prevención drogodependencia e de sexualidade afectiva no 1º ciclo ESO.
- Colaborar coa Dirección na posta en medidas organizativas de atención á diversidade.
- Colaborar na posta en marcha de cibermentores e mediación entre iguais.
- Continuar coas charlas informativas ás familias con fillos e fillas en 2º ESO, 3º ESO, 4º ESO e 1º Bacharelato.
- Manter a presenza dunha segunda persoa orientadora que complemente o traballo do xefe do departamento de orientación, preferiblemente, que sexa a mesma orientadora que axudou este curso 19/20.
- Manter o Blog de orientación como fonte de información e recursos.
- Potenciar á atención ao alumnado e profesorado da ESA.

Santiago de Compostela, 13 de outubro de 2020

Manuel Barreiro Ferro
Xefe do Departamento de Orientación

PROGRAMACIÓN CURSO 2020/-2021

PLAN DE PEDAGOGÍA TERAPÉUTICA

2020-21

1. INTRODUCCIÓN.

A situación extraordinaria creada pola Covid-19 no curso anterior fai necesario facer un seguimento pormenorizado dos/as alumnos/as na súa actividade formativa. Polo tanto, o Departamento de Orientación conta con profesoras especialistas en Pedagogía Terapéutica para establecer intervencións xunto cos Equipos Docentes para apoiar, colaborar e realizar tarefas conducentes a superar aquelas lagoas de aprendizaxe que presente o alumnado.

Isto levarase a cabo de xeito presencial, sempre e cando a situación o permita, tomando as medidas sanitarias oportunas.

No caso de darse unha situación de confinamento, empregaranse os medios telemáticos dos que dispoñemos (aula virtual, correo electrónico, videoconferencias, ...).

2. OBSERVACIÓN DE NECESIDADES.

2.1 AVALIACIÓN INICIAL.

Partindo das valoracións iniciais do presente curso tomadas entre os profesores das distintas materias, profesoras de pedagogía terapéutica e orientador, desenvolveranse funcións de apoio dentro e fóra da aula, sempre que sexa posible, para atender individualmente a cada alumno/a que o precise; así coma cos alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE).

Sinalar que durante estas primeiras semanas se realizarán actuacións referidas á colaboración co xefe do D.O. en diferentes tarefas coa aprobación desta actuación por parte do xefe de estudos, mentres non se realizan as avaliacións iniciais nos diferentes niveis. Na actualidade estas tarefas poderían resumirse da seguinte maneira:

- Elaborar e revisar datos da documentación da totalidade do alumnado do I.E.S.
- Axudar e colaborar no traballo relativo ás BECAS destinadas ao alumnado con NEAE.
- Colaborar no deseño e resumo da información que se lle vai dar ao profesorado titor nas avaliacións iniciais.
- Elaboración de informes de grupo para os tutores/as.
- Actualizar os diferentes datos do alumnado con novos informes.
- Organizar MAD reguladas no **Decreto 229/2011, do 7 de decembro**, polo que se regula a atención á diversidade en Galicia, como son os agrupamentos de 1º, 2º, 3º e 4º da E.S.O.

2.2 ALUMNADO ESCOLARIZADO POR NIVEIS QUE PRECISA ATENCIÓN E APOIO ESPECIALIZADO DE AL/PT.

Listado de alumnos/as que reciben apoio de Pedagogía Terapéutica :

1. Alumnado con necesidades educativas especiais con discapacidade motora (3º ESO)

2. Alumnado exento da segunda lingua estranxeira con dificultades específicas de aprendizaxe e outras necesidades (1º e 2º da ESO).

3. Atenderase, así mesmo, aqueles alumnos/as que se incorporen ao centro ao longo do curso (por razóns académicas, socio- familiares) e que precisen atención educativa.

Na avaliación inicial, logo de valorar o Departamento de Orientación a información recollida e a proporcionada polo profesorado, informará das necesidades detectadas nalgúns alumnos/as, para recibir apoio nas áreas instrumentais dentro ou fóra da aula, así como a necesidade de programar os contidos mínimos adaptados a cada caso.

3. NECESIDADES DO ALUMNADO

4. Para alumnos exentos de 2ª lingua estranxeira, o reforzo estará orientado a mellorar a súa comprensión lectora, expresión oral e escrita, e terá lugar ao longo de dúas sesións semanais coincidindo co horario da 2ª lingua estranxeira.

Respecto as necesidades específicas dos alumnos/as de apoio educativo en xeral presentan:

- Necesidade de favorecer o desenvolvemento das capacidades intelectuais e a posibilidade de relacionarse cos demais.
- Necesidade de mellorar a linguaxe verbal e non verbal en diferentes situacións de interacción mediante o desenvolvemento das funcións lingüísticas ou usos da linguaxe correspondente a súa idade.
- Necesidade de favorecer as posibilidades expresivas da linguaxe.
- Necesidade de mellorar a expresión oral e escrita atendendo a acentuación, ritmo, fluidez e entoación.
- Necesidade dun maior dominio e aumento de vocabulario comprensivo e expresivo.
- Necesidade dunha adecuada organización sintáctica.
- Necesidade dunha correcta funcionalidade lingüística.
- Necesidade dunha correcta lectoescritura expresiva-comprensiva.
- Necesidade de afondar no razoamento lóxico-matemático.
- Necesidade de mellorar as estratexias na resolución de problemas.
- Necesidade de empregar a representación gráfica para a interpretación da información.
- Necesidade de organizar datos seguindo unha secuenciación lóxica.

- Necesidade de traballar as habilidades sociais fomentando as relacións saudables entre iguais.

4. OBXECTIVOS A ACADAR

A nivel xeral o que nos propoñemos é conseguir unha axeitada atención para todo o alumnado que imos atender, facendo fincapé naqueles alumnos/as con NEAE que requiran unha atención máis individualizada pola nosa parte.

Así tentamos:

1. Coordinarnos con outros profesionais que atenderon no curso anterior a estes alumnos/as noutros centros (alumnado novo).
2. Establecer canles de comunicación co profesorado que xa se viu implicado o curso pasado con este alumnado e que nos pode aportar información.
3. Realizaremos reunións periódicas co equipo docente implicado con cada alumno/a que presente NEAE para intercambio de información.
4. Contactos periódicos coas familias e persoal de apoio extraescolar (profesorado de clases particulares, logopedas...).
5. Colaboración continua nas saídas extraescolares ofertadas dende o centro escolar.
6. Posta en práctica das ACS (seguimento e continuación das xa propostas, ou adecuación dalgúns dos seus puntos ás necesidades cambiantes que este alumnado presenta).
7. Elaboración de materiais específicos para alumnos que o precisen.
8. Proporcionar materiais de apoio ao profesorado para aula ordinaria.
9. Seguimento das tarefas encomendadas para cada alumno.
10. Facilitarase a adquisición de libros de texto e materiais para o alumnado que o precise.

6. ASPECTOS A TRABALLAR E ACTUACIÓNS PRIORITARIAS.

Todas as intervencións que se realicen no curso 2020-2021 nos distintos espazos seguirán o protocolo do plan de adaptación do noso centro do COVID 19 nas que se atenderán as medidas xerais de protección (hixiene, ventilación...)

Como **obxectivo prioritario** propoñemos que este alumnado teña un entorno educativo normalizado, favorecendo a súa integración social cos seus iguais.

Así mesmo revisarase o material pedagóxico, TICs ... para poder favorecer o desenvolvemento do alumnado nas actividades educativas.

Na medida do posible, participarase nos cursos, xornadas, actividades formativas... ofertadas polo centro e outras institucións oficiais.

Para un correcto funcionamento e un traballo coordinado reflíctese a continuación a **temporalidade**, en actividades por trimestres para este curso académico.

ACTIVIDADES	TRIMESTRES
Avaliación inicial e colaboración na detección de necesidades. Deseño do programa de intervención para alumnado con NEAE. Elaboración e recompilación de materiais.	Primeiro Trimestre
Seguimento do programa de intervención de maneira que poidamos realizar as modificacións que sexan precisas. Asesoramento a pais e profesores sobre o proceso que se está levando a cabo cos alumnos e pautas orientativas para a intervención.	Segundo Trimestre
Realización da avaliación final, e informes. Reunións cos Departamentos de Orientación dos centros adscritos para obter información do novo alumnado	Terceiro Trimestre Remate curso

Criterios de avaliación: Avaliaranse os obxectivos formulados de xeito continuado, tendo en conta o traballo desenvolvido así coma as nosas propostas de cara ao establecemento das correccións axeitadas.

Os **instrumentos de avaliación** utilizados serán as follas de rexistro (onde ir anotando os aspectos máis relevantes), o diario da aula, a observación e a rúbrica e autoevaluación para cuantificar o grado de adquisición de obxectivos e aspectos concretos.

O **procedemento de avaliación** constará coa *avaliación inicial* (ao inicio do curso), a *avaliación continua* na que se revisa a adecuación e cumprimento dos obxectivos e *avaliación final*, na que se establece a adquisición dos obxectivos e as propostas de mellora para o seguinte curso.

7. CONCRECIÓN DOS APOIOS NA AULA E ESPECÍFICOS FÓRA DA AULA DO GRUPO DE REFERENCIA

Como resultado do curso anterior encontraron alumnado que presentan dificultades nos contidos curriculares de moitas materias xa superadas debido ao confinamento do curso anterior. Polo tanto, o alumnado proposto para o reforzo educativo será máis numeroso co curso anterior e terá carácter rotativo, é dicir incorporaranse a medida que sexan superadas a as dificultades presentadas.

Aténdese a un grupo de catro alumnos de 1º da ESO exentos da 2ª lingua estranxeira en dúas sesións semanais e a outro grupo de nove alumnos de 2º de ESO en dúas sesións. Ambos grupos presentan dificultades continuadas no proceso de aprendizaxe, en particular nas materias lingüísticas. Nestes casos recibirán así mesmo reforzo educativo nos aspectos nos que se detectaron dificultades, tras un informe pertinente do titor do curso anterior (neste caso da etapa anterior, Educación Primaria) mencionando o motivo explícito que xustifica a medida a adoptar, sempre coa colaboración do Departamento de Orientación. A decisión derradeira correspóndelle á dirección do centro, sempre tras a aprobación e consenso da familia do alumnado afectado.

Durante as sesións ofrecese en todo momento apoio e reforzo ao alumnado en calquera área que poidan precisar, incidindo especialmente nas áreas instrumentais posto que, en xeral, son as áreas nas que máis dificultades amosan. Así mesmo lévanse a cabo actividades variadas que inciden en aspectos tan importantes como: intelixencia emocional, asertividade, identificación de problemas, formas diversas de como afrontar e resolver un problema ou mellorar a autoestima.

Algúns dos principios que se priorizan durante estas clases son:

- Potenciar a súa participación no grupo-clase.
- Partir dos seus coñecementos previos, relacionándoos cos coñecementos adquiridos.
- Coordinarse co resto do profesorado, favorecendo o diálogo ó longo do curso en beneficio do alumnado.
- Aproveitar o contexto educativo e a relación cos seus iguais para facilitar que adquiran unha serie de condutas e habilidades sociais.
- Axustar a resposta educativa ás necesidades educativas específicas dos alumnos.
- Tentar conseguir motivación por parte do alumnado, para así provocar unha actitude positiva cara o traballo e desexos de mellora.
- Potenciar a interacción e a cooperación entre o alumnado.

Con esta intervención procúrase acadar o desenvolvemento das seguintes **capacidades e competencias básicas**:

- Competencia en comunicación lingüística.
- Competencia dixital.
- Competencia para aprender a aprender.

8. MODELO E INDICADORES PARA O SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE.

INDICADORES DE LOGRO DA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE	1	2	3	4
Adecuación dos materiais utilizados	Poucos materiais ou non son apropiados	Os materiais axústanse relativamente ás necesidades e son escasos	Os materiais axústanse ás necesidades pero non son variados	Materiais variados, innovadores e apropiados ao conxunto de necesidades
Planificación: organización e número de sesións, nivel dificultade das actividades..	Nula organización e planificación das clases.	Escasa planificación diaria.	Sesións perfectamente planificadas tendo en conta os tempos e os espazos para as actividades que proponho	Sesións moi ben estruturadas e planificadas tendo en conta tanto as actividades como os tempos e os espazos ademais das necesidades dos alumnos para dar unha resposta educativa axeitada.
Adecuación de los obxectivos as necesidades del alumno	Inadecuada , obxectivos inalcanzables	A adecuación prevista non foi a axeitada, non se acadaron a maioría dos obxectivos	A adecuación foi axustada, acadando a maioría dos obxectivos. Algún con axuda.	A adecuación foi perfecta, logrando a consecución dos obxectivos sen axuda..
Motivación dos alumnos/as ante a tarefa	As actividades son académicas e repetitivas	As actividades son variadas, pero moi académicas.	As actividades son variadas, académicas e manipulativas.	As actividades son lúdicas, versatos, atractivas e variadas. Resultan altamente motivadoras para o alumnado.

Participación e coordinación coa familia	Insuficiente ou nula	Coordinación só en momentos puntuais	Comunicación por parte do centro de forma fluída	Coordinación bilateral durante todo o proceso educativo
Coordinación co resto do equipo docente	Inexistente, realizando apoio paralelo	Só en momentos puntuais	Solo en momentos puntuais, directamente profesor tutor-especialista PT	Traballo coordinado que permite facer apoio previo, simultáneo e posterior.
Coordinación co DO	Insuficiente, centrándose unicamente nas reunións establecidas	De forma puntual, coas reunións establecidas e algunha cuestión puntual.	Fluída, coas reunións establecidas e mensualmente para o seguimento e dúbidas	Total, realizando reunións extraordinarias, e semanalmente para seguimentos e dúbidas
Coordinación cos servizos externos	Insuficiente ou nula.	A coordinación cos servizos externos é escasa.	A coordinación cos servizos externos realízase de forma puntual.	A coordinación cos servizos externos é continua
Criterios da avaliación e estándares de aprendizaxe	Os estándares no son suficientemente acordes a los criterios de avaliación plantexados para o alumno/a.	Os estándares de aprendizaxe son acordes aos criterios de avaliación, pero no favorecen la avaliación completa del alumna/a.	Os estándares de aprendizaxe se axustan en gran medida con los criterios de avaliación del alumno/a.	Todos os criterios e estándares da avaliación formulados se axustan na súa totalidade ao alumno/a.
Observacións e proposta de mellora:				

Santiago de Compostela, 13 de outubro de 2020.

Profesoras especialistas en Pedagogía Terapéutica:

Carmen Murcia Piñeiro

María-José Montero Torreiro

Paula Vázquez Fernández

**PROGRAMACIÓN DA MESTRA DE
AUDICIÓN E LINGUAXE**

Esta programación non constará como documento público de centro por conter información privada e confidencial. Só as persoas interesadas poderán acceder ao contido deste documento

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

I.- INTRODUCCIÓN

II.- OBXECTIVOS

III.- ACCIÓNS PRIORITARIAS

IV.- PROGRAMACIÓN DA ACCIÓN TITORIAL

V.- RECURSOS

VI.- TEMPORALIZACIÓN

VII.-CRITERIOS DE AVALIACIÓN DA ACCIÓN TITORIAL

I.- INTRODUCCIÓN

O Plan de Acción Titorial (PAT) constitúe a guía da labor titorial no centro educativo, establecendo as actuacións necesarias e os recursos para levalas a cabo. Será o referente dos profesores-titores e máis do Dpto. de Orientación. Terá un carácter aberto e flexible, para adaptarse as características dos grupos de alumnos e profesores e poder ser modificado en calquera momento que se considere oportuno para adaptarse así as novas necesidades que se presenten no noso centro ou no contorno.

Consideramos a función titorial inseparable da función docente, de tal xeito que todo o profesorado participará nela, aínda que recaerá sobre os profesores -titores e o Dpto. de Orientación a responsabilidade de levar a cabo este plan e coordinar as actuacións de todos. A funcións dos profesores-titores aparecen reguladas no Decreto 324/1996 do 26 de xullo.

Ao remate do curso realizarase unha avaliación do PAT, tendo en conta as respostas dos alumnos, e a valoración dos Titores, Profesores, Xefatura de Estudios e Dpto. de Orientación.

II.- OBXECTIVOS

a) - COS PROFESORES E TITORES

- Asumir que a acción titorial é responsabilidade de todos os profesores
- Coordinar a acción educativa dos distintos equipos docentes

b) - COS ALUMNOS

- Impulsar o desenvolvemento psicosocial do alumnado
- Optimizar os procesos de ensino-aprendizaxe

c) - COAS FAMILIAS

- Orientar e colaborar coas familias no seu labor educativo.

III.- ACCIÓNS PRIORITARIAS

Obxectivos	Accións Prioritarias
<i>Asumir a función titorial como tarefa de todos</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potenciar a relación dos profesores titores co profesorado do grupo. ✓ Toma de decisións colectiva en canto a apoios e agrupamentos específicos.
<i>Coordinar a acción educativa dos equipos docentes</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Coordinar o proceso de avaliación. ✓ Asesorar e coordinar as avaliación e a promoción dos alumnos.
<i>Impulsar o desenvolvemento psicosocial do alumnado</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Facilitar a integración no grupo clase ✓ Mellorar a autoestima. ✓ Desenvolver a madurez vocacional, asesorando na toma de decisións.

<i>Optimizar os procesos de ensino-aprendizaxe</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Detectar dificultades nas aprendizaxes. ✓ Coordinar respostas educativas axeita-das ás necesidades detectadas. ✓ Facilitar a auto-reflexión do alumnado respecto ao proceso de aprendizaxe.
<i>Orientar e colaborar coas familias no seu labor educativo</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Contribuir ao establecemento de relacións fluídas coas familias. ✓ Implicar ás familias nas actividades de apoio ao aprendizaxe e orientación. ✓ Informar aos pais-nais daqueles temas que afecten á educación dos sus fillos.

IV.- PROGRAMACIÓN DA ACCCIÓN TITORIAL

IV.1.- Actuacións dende o Dpto. de Orientación.-

a).- A nivel de Centro

- Asesoramento á Xefatura de Estudos na configuración dos grupos de alumnos e na designación dos profesores-titores.
- Elaboración do calendario de reunións dos profesores-titores por niveis educativos
- Elaboración do PAT seguindo as directrices da Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Colaborar coa vicedirección programando actividades que incidan na acción titorial en colaboración con servicios externos ao centro.

b) Cos profesores-titores

- Colaboración e asesoramento no desenvolvemento do PAT
- Seguimento da acción titorial.
- Confección de materiais de axuda á labor dos titores que lles faciliten o coñecemento os alumnos.
- Reunións periódicas cos titores para coordinar a Acción Titorial e proporcionarlles o apoio que necesiten .
- Selección de material para traballar as distintas actividades programadas na Acción Titorial.
- Completar as intervencións dos titores cos grupos de alumnos e coas familias.

c) Cos alumnos

- Animar ós alumnos a participar nos órganos de xestión e na vida do instituto.
- Seguimento personalizado en colaboración co titor .
- Asesoramento sobre técnicas de estudo.
- Atención individualizada específica ós alumnos con necesidades específicas
- Charlas grupais sobre aspectos vinculados coa orientación.

d) Coas familias

- Colaboración nas reunións periódicas dos titores coas familias para a seguimento dos grupos
- Entrevistas individuais coas familias que o requiran

IV.2.- Programación da acción tutorial

Podemos distinguir os seguintes **bloques de contidos**, coas actividades correspondentes :

<i>Bloques de Contidos</i>	Actividades
<i>I.- Acollida, integración e convivencia</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Xornadas de acollida ✓ Coñecemento do centro ✓ Coñecemento do grupo ✓ Datos persoais dos alumnos ✓ Presentación da titoría ✓ Dereitos e deberes dos alumnos ✓ Normas de convivencia na aula ✓ Elección de delegados ✓ Reunións cos pais do grupo ✓ Participar no seguimento do RRI ✓ Asembleas de delegados
<i>II.- A Avaliación</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Avaliación inicial ✓ Preparación dos exames ✓ Planificación do tempo de estudo ✓ A elaboración de calendario de exames ✓ Suxestións e propostas de mellora
<i>III.-Técnicas de traballo individual</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Factores que condicionan o estudio ✓ Métodos de estudio ✓ Técnicas para sintetizar o contido ✓ Tomar apuntes ✓ Os traballos monográficos e exames ✓ Técnicas de memorización ✓ Planificación dos repasos
<i>IV.- Orientación académico-profesional</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoconcepto e autoestima ✓ Coñecemento dos propios valores ✓ Habilidades sociais ✓ Toma de decisións ✓ Información académica ✓ Información profesional ✓ Información sobre o mundo laboral e búsqueda de emprego ✓ Consello orientador

V.- <i>Outros temas</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ A adolescencia ✓ Temas transversais ✓ Celebracións pedagóxicas ✓ Educación afectivo-sexual ✓ Prevención en drogodependencias e outras adiccións ✓ Ocio e tempo libre
-------------------------	---

Temporalización.-

O Plan de Acción Titorial desenvolverase ao longo do curso académico, repartido nos tres trimestres do mesmo e adaptado aos distintos niveis educativos do noso centro.

1º TRIMESTRE

1º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos e familias ✓ Avaliación Inicial das aprendizaxes instrumentais ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración das normas ✓ Sociograma ✓ Cuestionario de Técnicas de estudio ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Temas de interese
2º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración das normas ✓ Sociograma ✓ Cuestionario de Técnicas de estudio ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Cinensino ✓ Temas de interese
3º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración das normas ✓ Sociograma ✓ Cuestionario de Técnicas de estudio ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seminario prevención drogodependencias ✓ Temas de interese
4º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración das normas ✓ Sociograma ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Seminario de educación afectivo-sexual ✓ Temas de interese
BACHARELATO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración das normas
ADULTOS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración de normas
Ciclo Formativo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración de normas

FP básica	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acollida de alumnos ✓ Recollida de datos persoais, familiares e académicos ✓ Elección de delegados ✓ Elaboración de normas ✓ Técnicas de estudo e organización do traballo.
------------------	---

2º TRIMESTRE

1º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoconecemento e autoestima ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Temas de interese ✓ Información académico-profesional
2º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconecento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Cinensino ✓ Información académico-profesional ✓ Temas de interese
3º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconecento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Seminario prevención drogodependencias ✓ Información académico-profesional ✓ Temas de interese
4º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconecento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Información académico-profesional ✓ Temas de interese
BACHARELATO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Información académico-profesional
ADULTOS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Información académico-profesional

Ciclo Formativo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Información académico-profesional
FP básica	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resolución de conflictos. ✓ Fomento da responsabilidade individual. ✓ Mellora da autoestima.

3º TRIMESTRE

1º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoconocemento e autoestima ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Temas de interese ✓ Toma de decisións académico-profesional
2º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconocemento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Cinensino ✓ Toma de decisións académico-profesional ✓ Temas de interese
3º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconocemento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Toma de decisións académico-profesional ✓ Temas de interese
4º ESO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Técnicas de estudio ✓ Autoconocemento e autoestima ✓ Actividades cooperativas ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Toma de decisións académico-profesional ✓ Temas de interese
BACHARELATO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Toma de decisións académico-profesional

ADULTOS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Toma de decisións académico-profesional
Ciclo Formativo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoavaliación das aprendizaxes ✓ Toma de decisións académico-profesional
FP básica	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Habilidades comunicativas. ✓ Traballo en grupo. ✓ Toma de decisións académico-profesional

V.- RECURSOS

Recursos persoais.-

Titores, Departamentos Didácticos, Departamento de Orientación, Xefatura de Estudos e Vicedirección .

Recursos materiais .-

Documentación bibliográfica: lexislación, materiais elaborados no D.O., materiais de titoría de distintas editoriais, documentos do instituto, publicacións periódicas e libros.

Materiais: ordenadores, arquivos, DVDs, canón e outros equipos de reprodución.

VI.- AVALIACIÓN DA ACCIÓN TITORIAL

A Avaliación do PAT será continua e formativa e competirá en especial ao Departamento de Orientación e aos profesores titores, pero tamén ao resto da comunidade educativa.

Esta avaliación pretende analizar adecuación do PAT ,a organización da Acción Titorial do centro e a implicación dos propios titores así como a utilidade dos materiais traballados

A valoración realizarase a través das reunións periódicas cos titores, de cuestionarios dirixidos aos titores e aos alumnos e nas reunións do DO para analizar os datos recollidos e plantexar suxestións e melloras.

Axustarase aos seguintes criterios de avaliación, repartidos por ámbitos de actuación.:

Ámbitos do PAT	Criterios de Avaliación
<i>Alumnos</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Conservación da aula ✓ Axuste ás normas establecidas ✓ Grao de cohesión do grupo ✓ Nivel de participación e integración no grupo ✓ Mellora nas habilidades sociais e integración ✓ Autovaloración do alumno ✓ Nivel de información académico e profesional ✓ Adecuada toma de decisións

<i>Proceso de ensino-aprendizaxe</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Adecuación das programacións✓ Individualización e atención á diversidade✓ Diversificación de ritmos e instrumentos de aprendizaxe e avaliación✓ Adquisición de técnicas de estudio✓
<i>Familias</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Grao de información das familias✓ Calidade e fluidez nas relacións co centro✓ Nivel de participación e colaboración
<i>Profesorado</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Respecto dos tempos de tutoría✓ Realización da coordinacións previstas✓ Seguimento, mellora e avaliación do PAT